

SUP-seurantaryhmän kokousmuistio

Eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien SUP-kustannusvastuun toteuttaminen

Kokous: seurantaryhmän 1. kokous

Aika: 13.11.2023 klo 13–15

Paikka: Teams + Sali 4, Eteläesplanadi 4

Osallistujat

Läsnä:

Lemmelä Eini (pj.)	YM
Harinen Henriikka (siht.)	PIR ELY
Hanni Eeva	Sumi Oy
Innala Tuulia	Suomen Kuntaliitto ry
Tsupari Pekka	Suomen SUP-Tuottajayhteisö Oy

Teams:

Alkki Janne	Rovaniemen kaupunki
Aunola Tuomo	PIR ELY
Jokela Eija	Suomen Pakkaustuottajat Oy
Kauppinen Satu	KEHA-keskus
Moilanen Jari	Jyväskylän kaupunki
Tiitinen-Kairi Anna-Mari	Helsingin kaupunki

1. Kokouksen avaus ja jäsenten esittäytyminen

Puheenjohtaja Eini Lemmelä avasi kokouksen klo 13.02. Käytiin läpi ja hyväksyttiin kokouksen asialista.

Käytiin jäsenten esittäytymiskierros.

2. Seurantaryhmän tarkoitus ja tehtävät

Puheenjohtaja esitteli aluksi SUP-lainsäädännön taustat yhtäläisen tietotaustan varmistamiseksi ryhmässä. PJ esitteli myös ryhmän tarkoituksen ja tehtävät. Seurantaryhmän tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja seurata kustannusvastuun toteutumista. Seurantaryhmä toimisi myös ohjausryhmänä koostumusselvityksen tekemisessä. PIR ELY vastaa tuottajavastuun toteuttamisesta tuottajavastuusääntelyä koskevista päätöksistä ja linjauksista, seurantaryhmän tehtävä on enemmän käytännön tasolla SUP-kustannusvastuun seuraamisessa ja ohjaamisessa, mikä lisäksi se toimii foorumina yhteistyölle ja kehittää hyviä käytäntöjä jätehuolto- ja siivoustoimenpiteisiin.

Taustasta kommentoitiin, että siirtymäajan kiinteä kustannus on ennalta sovittu. Kustannus perustuu Kuntaliiton kunnille suuntaamaan kyselyyn, jonka vastauksissa oli hajontaa. Siten tulevaisuuden todelliseen kustannukseen liittyy epävarmuutta. Kommentoitiin myös, että kunnissa on epävarmuutta mm. tarvittavien tupakkaroskisten määrästä sekä astioiden sijoittamisesta. Kommentoitiin myös, että lainsäädännön nopeahkon voimaantulon takia tietopohja on vielä epämääräistä. Todettiin, että PIR ELYssä on valmisteilla ohjeistus, joka on tarkoitus julkaista vielä 2023.

3. SUP-kustannusvastuun toimeenpano

Henriikka Harinen esitteli SUP-kustannusvastuun toimeenpanoa.

Keskusteltiin päätösprosessin kulusta ja korvausten maksusta, kun tehtävä päätös on valituskelpoinen. Miten menetellään korvausten maksun kanssa esim. tilanteessa, että päätöksestä valitetaan. Todettiin, että ei ole vielä täyttä varmuutta, tulee täsmentymään.

Keskusteltiin siitä, mitä tietoja kuntien pitää raportoida esim. tupakkaroskiksista sekä tiedotuksesta ja neuvonnasta, jotta tuottajayhteisö voi saada tiedon, minkä verran on hankittu roskiksia ja miten tiedotettu. Kommentoitiin, että tupakkaroskisten kustannuksiin kuuluu myös käyttö (esim. rikkinäisten korvaaminen jne.). Oltava kuitenkin todellisia kustannuksia.

Nostettiin esiin, että puhtaanapitokustannusten kustannusseurantatarve on uusi ja aiemmin tällaista tietoa ei ole tarvittu. Kunnissa ei siis välttämättä ole vielä tehty kustannusseurantaa. Kommentoitiin myös, että kustannusseuranta ei ole kovin helppoa. Nostettiin esiin, että tupakkaan liittyvien kustannusten raportointi on vielä epäselvää, eli mitkä kustannukset kuuluvat keräykseen, mitkä todellisiin kustannuksiin ja kuuluuko esim. infra mukaan ja mitä infra kattaa. Todettiin, että tupakantumpeja ei tarvitse erilliskerätä, vaan ne menevät käytännössä sekajätteen kanssa samaan. Nostettiin kuitenkin esiin, että tupakkajätteet voivat olla palovaarallisia.

Todettiin, että ohje on tärkeä kustannusseurannan kannalta ja siinä tulisi huomioida myös tulevat vuodet, kun siirrytään todellisiin kustannuksiin. Toivottiin myös, että SUP-siivouskustannuksia koskevaan ohjeistukseen tulee kommentointimahdollisuus.

4. Seurantaryhmän työskentely

Käytiin läpi ryhmän työskentelytapoja. Kokousmateriaalit ja kokousmuistiot löytyvät seurantaryhmän Tiimeri-tilasta.

Keskusteltiin sopivasta kokoussykyistä ja ehdotettua 2 kertaa/vuosi pidettiin liian vähäisenä ja tiheämmälle kokoontumiselle nähtiin laajemmin tarvetta. Sovittiin, että ryhmä kokoontuu 2 kertaa kevätkaudella ja ensi vuoden syksyn kokousten määrä päätetään myöhemmin. Tarpeen vaatiessa ryhmä voi kokoontua tiheämmin. Sovittiin, että myös jatkossa kokoukset voidaan pitää hybridikokouksina.

Keskusteltiin, että erityisesti koostumusselvityksen teettämisessä pitää huomioida, että valmistautuminen aloitetaan hyvissä ajoin (kilpailutus, tutkimuksen teettäminen, asetuksen kannalta pitäisi olla valmista viimeistään alkusyksystä 2025). Seurantaryhmä toimii myös koostumusselvityksen ohjausryhmänä.

5. Muut asiat

TEM valmistelelee ELY-maksuasetuksen muutosta, joka on lausunnoilla 17.11. saakka lausuntopalvelussa. SUP-kustannusvastuuseen ehdotettu maksua päätöksestä sekä korvausten perimisestä ja tilittämisestä. Oma maksu tuottajayhteisölle ja yksittäiselle tuottajalle. Kommentoitiin, että muutosehdotus ei ole tullut tuottajayhteisölle lausuttavaksi. Sovittiin, että sihteeristö lähettää seurantaryhmälle linkin lausuntopalveluun.

EU:ssa on valmistelussa komission suuntaviivat siivouskustannuksista, näillä näkymin käsittelyssä joulukuun kokouksessa. Suuntaviivat eivät ole jäsenvaltioita oikeudellisesti sitova asiakirja.

Jäsenillä ei ollut muita esille tuotavia asioita. Keskusteltiin siitä, että ainakin puhtaanapitotoimiin liittyviä parhaita käytäntöjä tulisi käsitellä ryhmässä. Todettiin, että seurantaryhmä on erittäin tarpeellinen.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Sovittiin seuraavan kokouksen ajankohdaksi maanantai 12.2.2024 klo 14.15–16.00 sekä kevään toisen kokouksen ajankohdaksi maanantai 10.6.2024 klo 13–15. Sovittiin, että kutsut lähetetään jatkossa sekä varsinaisille jäsenille että varajäsenille.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.45.